

בבא בתרא נב עניין: קשיא ותיובתא

רש"י סנהדרין עב.

דכל¹ כמה דקיימא הדרא בעינא הא נמי כל הנאה שלו ומיחייב לשלומי: מועד י"ב. אפילו שלא בכוונה: קשיא. קשיא מתניין לתרויה אליה דרב ומ"מ מיוצתא לא הו' דלאו צהדיא קמי' לה נטל חייב ואיכא לשנוי בדוחקא דמשום רישא נקט שבר והיינו דאיכא בין קשיא למיוצתא: מתיב רב ביבי. לרבא² פריך דאמר נטל דליתנהו חייב: הגונב כים בשבת. שהגדירו וקנאו צהגהה חייב

רש"י סנהדרין קיב.

קשיא. לשון הפסוק קשה לתור למ"ד³ חולקין אבל לא מיתות:

גמ' לקמן קכז.

ימים עד שיהא זכר משעת לידה מיתבי⁴
המפלת טומטום ואנדרוגינוס תשב לזכר ולנקיבה תיובתא דרב שרביא תיובתא
לימא תיהו תיובתא דרב שיוכי תנא ספוקי מספקא ליה ולחומרא אי הכי תשב
לזכר ולנקבה ולגדה מיבעי ליה קשיא אמר רבא תניא כוותיה דר' אמי בן ולא

רשב"ם לקמן קכז.

היא תחלת נדה בכל המשפט אשר פירשתי ולכן נקראו י"א יום שצין נדה לנדה: קשיא. אצל מיוצתא ממש אינה צביל שסבר מן
ה"ה(הרייטא) דמני למימר תני לזכר ולנקבה ולגדה: (הגה"ה). לכן הוזכר זכר שאם תראה יום ל"ד ללידה אמרינן טמאה היא ואע"ג דלכתי

באר שבע סנהדרין קיא:

א' הבי לפרוש פרושי קשיא. מכאן קשה לי
על רשב"ם שפירש בפרק חזקת הבתים
(בבא בתרא נב, ב ד"ה ופסק רב חננאל) דלא שנא
תיובתא ולא שנא קשיא כו', אלא לגבי
תיובתא ממשנה או מברייטא שייך לומר
תיובתא ומפירכא דאמוראי שייך למימר
קשיא, שהרי כאן פריך מקרא והעלה
בקשיא. ודברי רש"י מטין לפירוש ר"ח
שהביא רשב"ם שם בפרק חזקת הבתים
(בשם ר"ש גאון), דוק ותשכח:

פלפולא חריפתא לקמן קכז.

[ר] ה"ג הא אומיב רב שמי מתניין כו' ולי נראה ליישב דהרי"ף סובר כיון דלא מסיק במיוצתא אלא
בקשיא לא אדחו דבריו דאמרי' לא הו' צריח לכן דבטלה שמועה זו לגמרי אלא לא אשכח פירוקא
צההו שעתא דתליא וקיימא דה"נ פסק הרי"ף לעיל פרק חזקת גבי א' מן האחין שהיה נושא ונותן
בתוך הבית כו' אמר שמואל ומודה לי אבא כו' וקאי שמואל בקשיא ואפ"ה פסק כמותו ושם כתב
הרשב"ם שרבינו חננאל פוסק כמותו ומחלק בין מיוצתא לקשיא כי הא דכתבתי וכ"כ רש"י ב' בן סורר
דף ע"ב דקשיא לא אדחו ואיכא לשנוי בדוחקא וכן ראיתי לרבינו שכתב החילוק שבין קשיא למיוצתא
ב' חפלת השחר בשם רבינו האי גאון וז"ל. ושם מנאחי כן להרי"ף צעמנו דמחלק בין קשיא למיוצתא
דבקשיא מנינו לפסוק כמותו כ"כ בפרק מי שאלחו גבי ע"מ שחשמי את אבא ומיהו גס שם כתב
רבינו דכיון דקשיא חזקה היא ומתני' לא דייקא כוומיה לית לן לפסוק כמותו אבל מיהא איכא
למחמה על רבינו מדהכא דדחה לדבר שמי משום דקאי בקשיא ושם ב' חזקת פסק כשמואל אע"ג
דקאי בקשיא וגם על הרשב"ם יש להקשות דהס' דחה לדברי ר"ח וכתב דאין חילוק בין מיוצתא
לקשיא אלא מיוצתא שייכא כי מתיב ממשנה או מברייטא וקשיא שייך כי פריך מאמורא וכאן כתב ח"ל
קשיא אלא מיוצתא ממש אינה כו' דמני למימר תני וכו' ע"כ הא קמן דהכא תפס לשטת ר"ח לחלק
בין מיוצתא לקשיא דבקשיא לא נדחה לגמרי משום דקשיא משמע דאפשר לתרוי': [א] הא אם יש

נודע ביהודה יו"ד מהדו"ת סי' קסג

ראיה ושחק ליה רמ"א ולא הביא שום חולק, וגם חמה
מעלתו על הרשב"ם שצדק נ"ב מדחה דברי שמואל
וצדק קכ"ז מקיים דברי רב שיוכי, ע"כ דברי מר.
ולענ"ד דברי הרשב"ם סלקי כהוגן שהרשב"ם צדק נ"ב
יהיב כלל שכשמשקשה מדברי אמורא לא שייך למימר
מיוצתא ושייך לומר קשיא, וא"כ צדק קכ"ז שמקשה
על רב שיוכי מן המשנה והיה יכול לומר מיוצתא
ואפ"ה לא קאמר מיוצתא רק קשיא ש"מ שלא דחה
לחלוטין דברי רב שיוכי. אבל צדק נ"ב שמקשה מדברי
אמורא ולא היה יכול לומר מיוצתא א"כ אף דמסיק
קשיא ג"כ נדחה דברי מי שהקושיא עליו. *) זה נלע"ד
דדברי הרשב"ם והוא פשוט לענ"ד.

קשות מיושב לרבי ישעיה פיק

לא מיתות. ומועתה עלתה צידו חנל של נביאים
הלא המה צחוכים רב האי גאון ורבינו חננאל ורש"י
ורב אלפס יתגנזאים צגגון אחד. דכל היכא דתיא
צגמרא קשיא לא לדחותו לגמרי קאמר. וליתן טעם
לשנא דלכאור' נעלם מאי חילוק יש צעזמיות המלות
קשיא ומיוצתא. ונראה דמלות קשיא מצינו שאיננו
צהחלט אלא צספק והיא כמו איצעי' ודוגמאות תראה
צצ"ב מי ח"ר אי קשיא לי הא קשיא לי כו'. צתר דצעי
הדר פשטה. וכן חית' עוד. והנה צגוק הפלוגתא
שבין רבינו חננאל ורשב"ם צענין דתיאמר צגמרא
קשיא אמרתי. לשוט צחפ"ש של שייטין דרך אינה צלל
יס החלמוד צכל המקומות דתיא קשיא לצדר וללגן
על לב מצינ' וצר לצב כמותך ישיכל ויצין:

רמח"ל אדיר במרום עמ' לט

ויש איה מקומות שהס"א גורמת סיתום, וזה נקרא קשיא. ואז צריך
להתעורר בכח אורות של גבורה להעביר משם הס"א. והשכינה עצמה היא
סוד כלי הויין הנזקפת נגד הס"א, או בסוד קשת או בסוד חרב או בסוד
רומח או בסוד קירטא, כמ"ש לך בס"ד, עד שתעבור הקרשיא ההיא.
ולפעמים אין כח להעביר הסיתום, ואז נשאר קרשיא או תיובתא. והנה
על זה כתיב: את והב בסופה (במדבר כא, יד), וגם כתיב: ברזל בברזל
יחד וכו' (משלי כז, יז. ע"י תענית ז.). כי המלחמה נראה שנעשית
ביז תלמיד חכם לתלמיד חכם. ואינו אמת, כי שניהם לוחמים נגד הס"א.